

MATURA 2010

OSIĄGNIĘCIA MATURZYSTÓW
Z WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO
I WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
W 2010 ROKU - NA PODSTAWIE
WYNIKÓW EGZAMINU MATURALNEGO
Z JĘZYKA NIEMIECKIEGO

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży
18-400 Łomża

www.oke.lomza.pl
e-mail: sekretariat@oke.lomza.pl

AUTOR:

Bożena Niebrzydowska

PROJEKT OKŁADKI:

Ivayla Świtajewska

Wstęp

Egzamin maturalny z języka niemieckiego odbył się 11 maja 2010 r. Język niemiecki mógł być zdawany jako przedmiot obowiązkowy – na poziomie podstawowym lub przedmiot dodatkowy – na poziomie podstawowym lub rozszerzonym.

Do egzaminu na poziomie podstawowym przystąpiło 634 abiturientów szkół ponadgimnazjalnych z województwa podlaskiego oraz 2126 z województwa warmińsko-mazurskiego. Natomiast na poziomie rozszerzonym przystąpiło 242 abiturientów z obu województw.

Warunkiem zaliczenia egzaminu zdawanego jako obowiązkowy było otrzymanie co najmniej 30% punktów możliwych do uzyskania. Dla egzaminu zdawanego jako dodatkowy nie określono progu zaliczenia.

1. Arkusz egzaminacyjny dla poziomu podstawowego

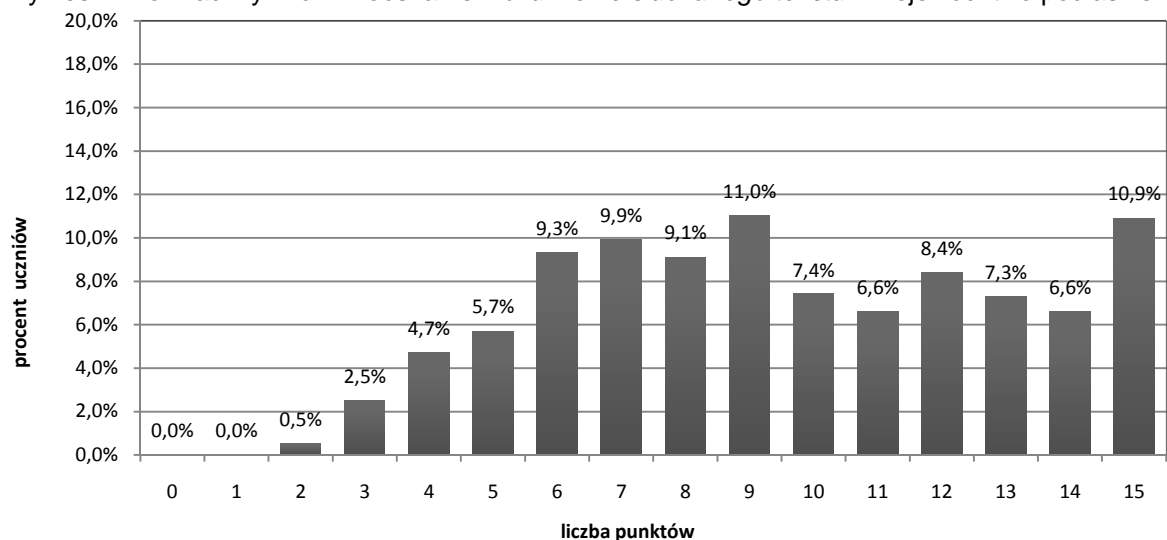
Arkusz egzaminacyjny na poziomie podstawowym (czas trwania: 120 minut) obejmował 3 części: rozumienie słuchanego tekstu, rozumienie pisanego tekstu oraz wypowiedź pisemną.

1.1. Rozumienie słuchanego tekstu

Część pierwsza – rozumienie słuchanego tekstu – trwała około 20 minut i składała się z trzech zadań zamkniętych opartych na trzech różnych tekstach nagranych profesjonalnie w warunkach studyjnych. Każdy tekst był nagrany dwukrotnie. Wyznaczono również przerwy przeznaczone na przeczytanie poleceń, zapoznanie się z treścią zadań, ich rozwiązanie oraz przeniesienie rozwiązań na załączoną kartę odpowiedzi. Lektorami byli rodzimi użytkownicy języka niemieckiego.

Za rozwiązanie tej części egzaminu zdający mogli otrzymać maksymalnie 15 punktów, tj. 30% ogólnej liczby punktów.

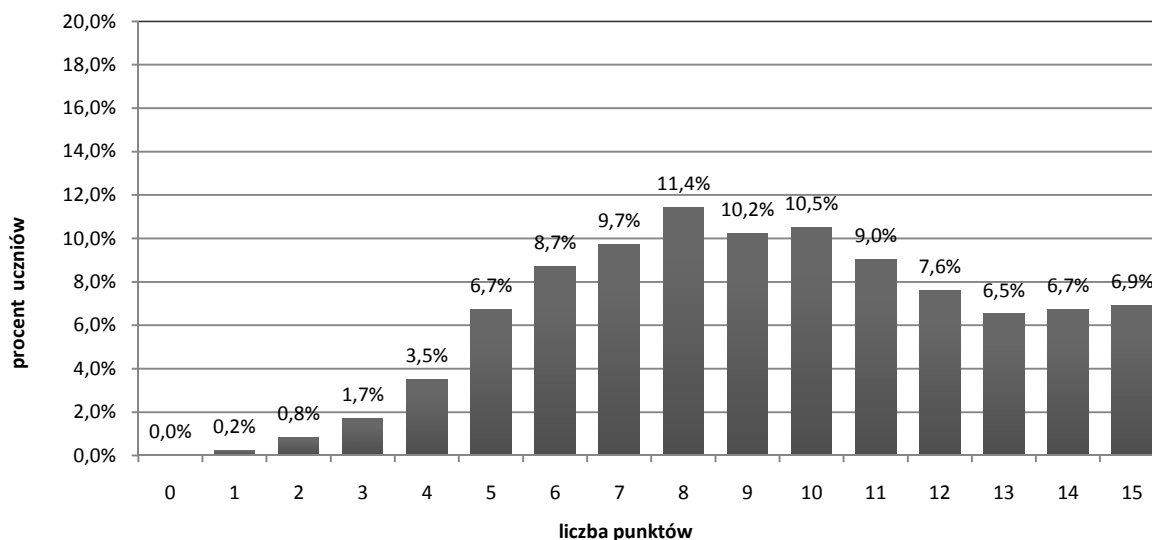
Wykres 1. Rozkład wyników w obszarze *Rozumienie słuchanego tekstu* – województwo podlaskie

Średni wynik uczniów ze szkół województwa podlaskiego w tym obszarze umiejętności – to 9,51 pkt, czyli 63,4% punktów możliwych do uzyskania. Zadania okazały się dla piszących umiarkowanie trudne. Najczęstszy wynik to – 9 punktów. Taką liczbę punktów uzyskał co dziewiąty zdający.

W województwie warmińsko-mazurskim średni wynik zdających pisemny egzamin maturalny z języka niemieckiego w tym obszarze umiejętności – to 9,34 pkt, czyli 62,3% punktów możliwych do uzyskania. Zadania sprawdzające *rozumienie słuchanego tekstu* były dla maturzystów z województwa warmińsko-mazurskiego umiarkowanie trudne. Najczęstszy wynik w tej części egzaminu – to 11,4 pkt.

Wykres 2. Rozkład wyników w obszarze *Rozumienie słuchanego tekstu* – województwo warmińsko-mazurskie

Stopień osiągnięć abiturientów z województwa podlaskiego i warmińsko-mazurskiego w obszarze *rozumienie słuchanego tekstu* przedstawia tabela 1.

Tabela 1. *Rozumienie słuchanego tekstu* PP

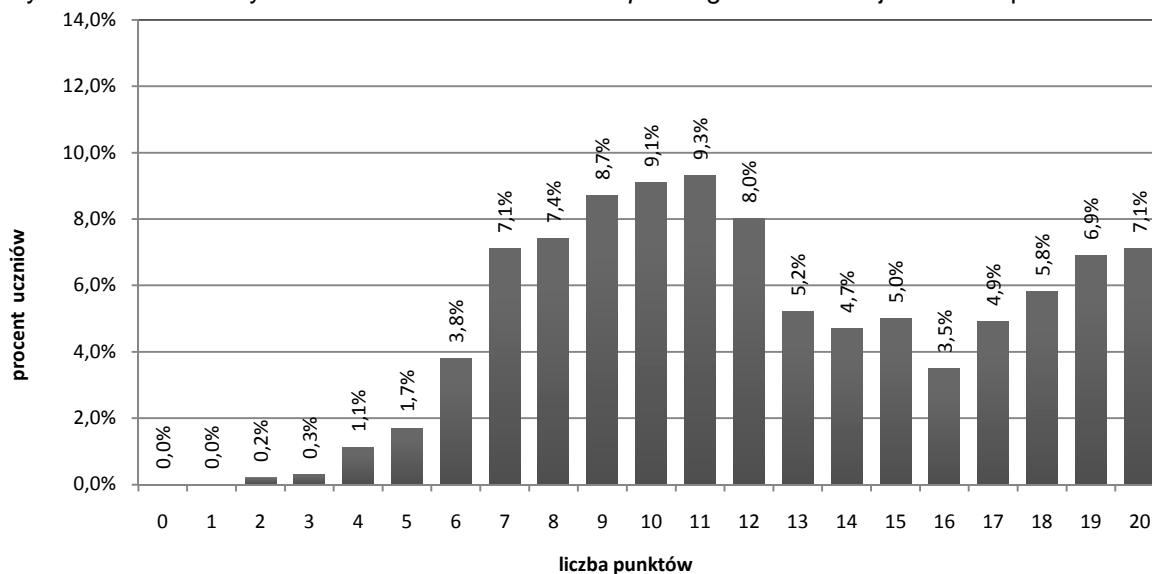
Nr zadania	Sprawdzana umiejętność ucznia	Liczba punktów możliwych do uzyskania	Procent uzyskanych punktów	
			województwo podlaskie	województwo warmińsko-mazurskie
1	(II.1c) zdający stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje	5	66,9	66,2
2	(II.1a) zdający określa główną myśl tekstu	5	60,3	59,8
3	(II.1d) zdający selekcjonuje informacje	5	63,1	60,9

1.2. Rozumienie pisanego tekstu

Ta część egzaminu składała się z trzech zadań zamkniętych. Za ich rozwiązanie zdający mógł otrzymać 20 punktów (40% punktów możliwych do uzyskania).

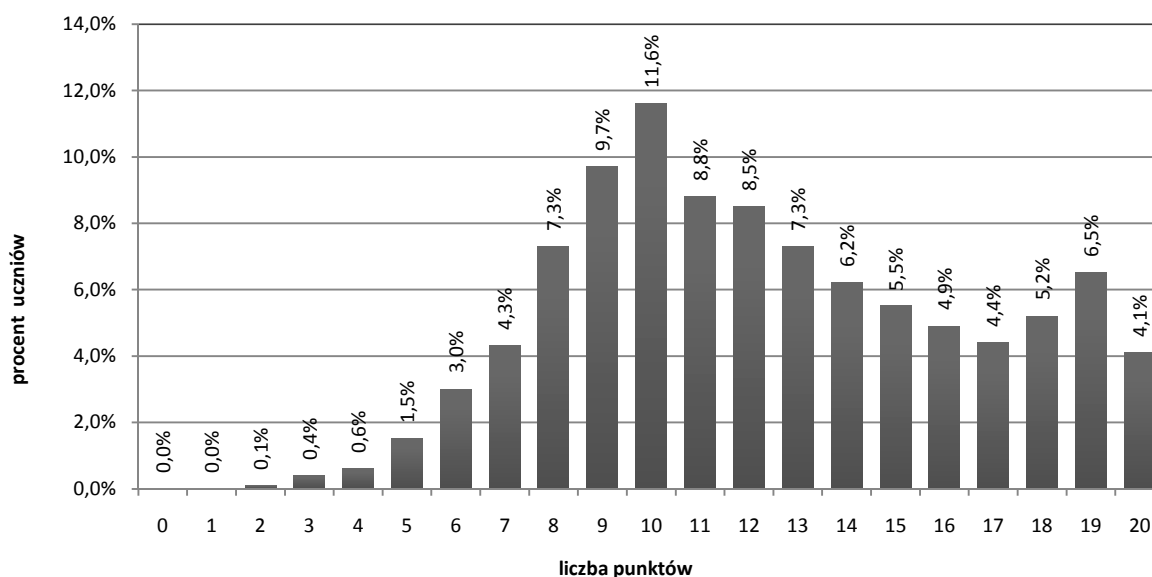
Osiągnięcia maturzystów z województwa podlaskiego i warmińsko-mazurskiego w 2010 roku
- na podstawie wyników z egzaminu maturalnego z języka niemieckiego

Wykres 3. Rozkład wyników w obszarze *Rozumienie pisanego tekstu* – województwo podlaskie

W województwie podlaskim średni wynik zdających pisemny egzamin maturalny z języka niemieckiego w tym obszarze umiejętności – to 12,4 pkt, czyli 62,1% punktów możliwych do uzyskania. Zadania na *rozumienie pisanego tekstu* okazały się dla maturzystów umiarkowanie trudne. Najczęstszym wynikiem w tej części egzaminu było 11 punktów. Taką liczbę punktów otrzymał co jedenasty zdający.

Wykres 4. Rozkład wyników w obszarze *Rozumienie pisanego tekstu* – województwo warmińsko-mazurskie

W województwie warmińsko-mazurskim średni wynik zdających pisemny egzamin maturalny z języka niemieckiego w tym obszarze umiejętności – to 12,38 pkt, czyli 61,9% punktów możliwych do uzyskania. Zadania na *rozumienie pisanego tekstu* dla maturzystów z województwa warmińsko-mazurskiego okazały się umiarkowanie trudne. Najczęstszy wynik w tej części egzaminu – to 10 punktów. Taki wynik uzyskał co dziewiąty zdający.

Stopień osiągnięć abiturientów z województwa podlaskiego i warmińsko-mazurskiego w obszarze rozumienie pisanego tekstu przedstawia tabela 2.

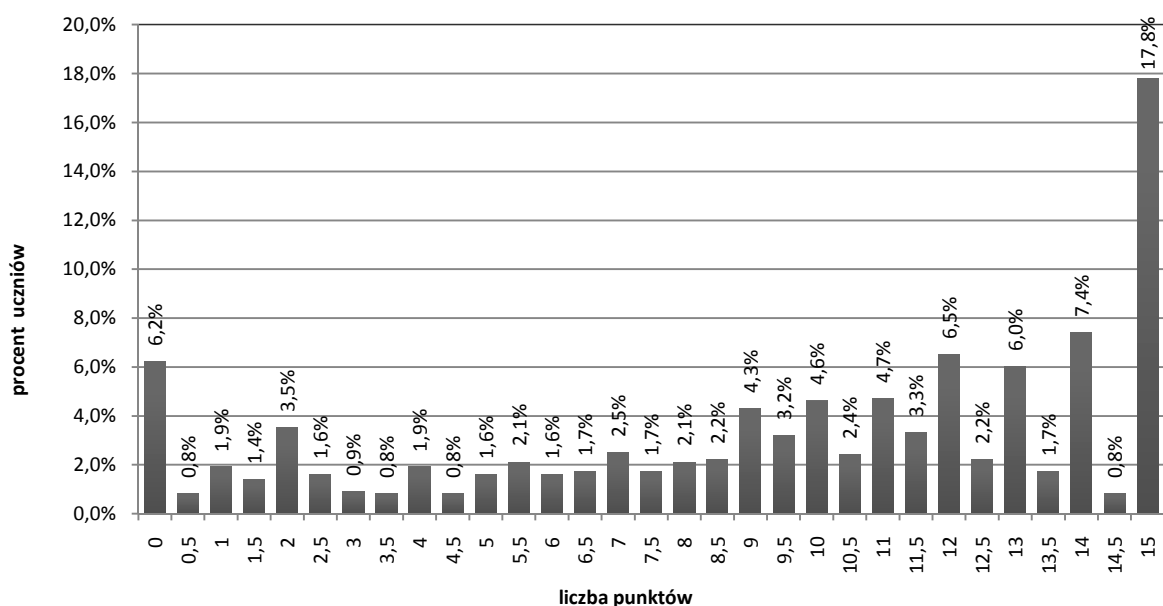
Tabela 2. Rozumienie pisanego tekstu PP

Nr zadania	Sprawdzana umiejętność ucznia	Liczba punktów możliwych do uzyskania	Procent uzyskanych punktów	
			województwo podlaskie	województwo warmińsko-mazurskie
4	(II.2f) zdający rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu	8	58,6	59,9
5	(II.2d) zdający selekcjonuje informacje	6	56,0	54,3
6	(II.2c) zdający stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje	6	72,8	72,3

1.3. Wypowiedź pisemna

Część trzecia egzaminu składała się z dwóch zadań. Zadaniem zdającego było napisanie dwóch różnych tekstów użytkowych: ogłoszenia oraz listu prywatnego. Obie formy wymagały użycia języka niemieckiego w odniesieniu do autentycznych sytuacji, w których zdający może się znaleźć w życiu prywatnym. Za poprawne wykonanie zadań zdający mógł uzyskać 15 punktów (30% punktów możliwych do uzyskania) – 5 punktów za napisanie ogłoszenia i 10 punktów za zredagowanie listu prywatnego.

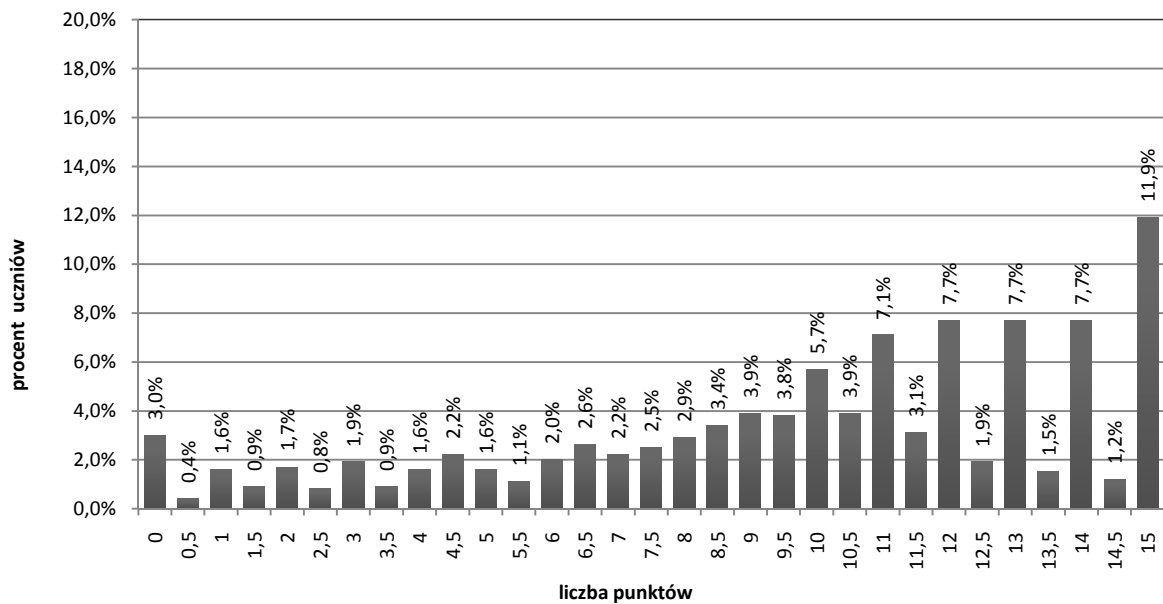
Wykres 5. Rozkład wyników w części *Wypowiedź pisemna* – województwo podlaskie

W województwie podlaskim średni wynik zdających za realizację wypowiedzi pisemnej – to 9,55 pkt, czyli 63,7% punktów możliwych do uzyskania. Napisanie dwóch form użytkowych okazało się dla maturzystów z województwa podlaskiego zadaniem umiarkowanie trudnym. Najczęstszym wynikiem w tej części egzaminu było 15 punktów, a więc maksymalna liczba punktów możliwych do uzyskania. Taki wynik otrzymał co szósty zdający.

Osiągnięcia maturzystów z województwa podlaskiego i warmińsko-mazurskiego w 2010 roku
- na podstawie wyników z egzaminu maturalnego z języka niemieckiego

Wykres 6. Rozkład wyników w części *Wypowiedź pisemna* – województwo warmińsko-mazurskie

W województwie warmińsko-mazurskim średni wynik zdających za realizację *wypowiedzi pisemnej* – to 9,82 pkt, czyli 65,5% punktów możliwych do uzyskania. Napisanie dwóch form użytkowych okazało się dla maturzystów z województwa warmińsko-mazurskiego zadaniem umiarkowanie trudnym. Najczęstszy wynik w tej części egzaminu, podobnie jak w przypadku województwa podlaskiego, to 15 punktów; taki wynik otrzymał co ósmy maturzysta.

Stopień osiągnięć abiturientów z województwa podlaskiego i warmińsko-mazurskiego w części *Wypowiedź pisemna* przedstawia tabela 3.

Tabela 3. *Wypowiedź pisemna* PP

Nr zadania	Sprawdzana umiejętność ucznia	Liczba punktów możliwych do uzyskania	Procent uzyskanych punktów		
			województwo podlaskie	województwo warmińsko-mazurskie	
7	Krótką formą użytkową	5	67,1	68,5	
	(IV.2b) zdający uzyskuje, udziela, przekazuje lub odmawia informacji, wyjaśnień, pozwoleń	inf. 1	1	67,7	65,5
		inf. 2	1	76,2	79,5
		inf. 3	1	61,8	65,8
		inf. 4	1	85,5	89,3
(III.2e) zdający poprawnie stosuje środki leksykalno-gramatyczne, adekwatnie do ich funkcji	poprawność językowa	1	44,5	42,2	

8	Dłuższa forma językowa		10	62,0	64,0
	(IV.2b) zdający uzyskuje, udziela, przekazuje lub odmawia informacji, wyjaśnień, pozwoleń	inf. 1	1	84,0	89,5
		inf. 2	1	81,5	87,4
		inf. 3	1	69,2	73,4
		inf. 4	1	65,1	69,8
	(III.2f) zdający wypowiada się w określonej formie z zachowaniem podanego limitu słów	forma	2	67,6	70,2
	(I.1) zdający zna proste struktury leksykalno-gramatyczne umożliwiające formułowanie wypowiedzi	bogactwo językowe	2	53,8	54,4
(III.2e) zdający poprawnie stosuje środki leksykalno-gramatyczne, adekwatnie do ich funkcji	poprawność językowa	2	38,9	35,2	

2. Arkusz egzaminacyjny dla poziomu rozszerzonego

Ze względu na niewielką liczbę zdających pisemny egzamin maturalny z języka niemieckiego na poziomie rozszerzonym w sprawozdaniu odniesiono się do wyników abiturientów z całego obszaru, który obejmuje swoim zasięgiem Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży. W analizie odwołano się do wskaźników rozwiązywalności zadań, sprawdzających wiadomości i umiejętności zapisane w *Standardach wymagań egzaminacyjnych z języka obcego nowożytnego*.

Egzamin na poziomie rozszerzonym składał się z dwóch części.

Część I arkusza dla poziomu rozszerzonego (czas trwania: 120 minut) zawierała trzy zadania. Dwa z nich sprawdzały umiejętność stosowania struktur leksykalno-gramatycznych. Zadanie 3 polegało na wypowiedzeniu się w formie pisemnej na jeden z trzech zaproponowanych tematów. Za część I. arkusza dla poziomu rozszerzonego zdający mógł otrzymać maksymalnie 23 punkty (46% punktów możliwych do uzyskania).

Część II poziomu rozszerzonego (czas trwania: 70 minut) obejmowała: rozumienie słuchanego tekstu oraz rozumienie pisanego tekstu i rozpoznawanie struktur leksykalno-gramatycznych. W jej skład wchodziły wyłącznie zadania zamknięte.

Na wykonanie trzech zadań, sprawdzających umiejętność rozumienia słuchanego tekstu, przeznaczono około 25 minut. Nagranie zostało wykonane w warunkach studyjnych przez rodzimych użytkowników języka niemieckiego. Słownictwo i struktury gramatyczne zawarte w wysłuchanych tekstach zawierały elementy typowe dla poziomu rozszerzonego. Podobnie jak na poziomie podstawowym, każdy tekst odtworzono dwukrotnie. Przewidziano także przerwy na zapoznanie się z poleceniem i zadaniem, rozwiązanie go i przeniesienie rozwiązań na kartę odpowiedzi. Za wykonanie tej części testu zdający mógł uzyskać maksymalnie 15 punktów (30% punktów możliwych do uzyskania).

Za rozwiązanie trzech zadań, sprawdzających umiejętności rozumienia pisanego tekstu i rozpoznawania struktur leksykalno-gramatycznych, zdający mógł otrzymać maksymalnie 12 punktów (24% punktów możliwych do uzyskania).

Stopień osiągnięć abiturientów z województwa podlaskiego i warmińsko-mazurskiego na poziomie rozszerzonym maturalnego egzaminu z języka niemieckiego przedstawia tabela 4.

Tabela 4. Stopień opanowania umiejętności na poziomie rozszerzonym OKE Łomża

Nr zadania	Sprawdzana umiejętność ucznia	Liczba punktów możliwych do uzyskania	Procent uzyskanych punktów OKE
Stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych		5	41,05
1	(V.2a) zdający wykazuje się umiejętnością przetwarzania tekstów przeczytanych w języku obcym lub polskim	2,5	32,0
2.	(V.2b) zdający stosuje zmiany struktur leksykalno-gramatycznych, rejestru, stylu lub formy tekstu	2,5	50,1
Wypowiedź pisemna – temat 1 (opis)		18	72,95
3.	(III.2d) zdający tworzy tekst w postaci dłuższej, wieloaspektowej wypowiedzi pisemnej uwzględniającej przedstawianie i uzasadnianie opinii własnych i innych osób	5	87,1
	(III.2f) zdający wypowiada się w określonej formie z zachowaniem podanego limitu słów	4	85,3
	(I.1) zdający zna różnorodne struktury leksykalno-gramatyczne umożliwiające formułowanie wypowiedzi	5	75,3
	(III.2e) zdający poprawnie stosuje środki leksykalno-gramatyczne adekwatnie do ich funkcji	4	44,1
Wypowiedź pisemna – temat 2 (opowiadanie)		18	69,55
3.	(III.2d) zdający tworzy tekst w postaci dłuższej, wieloaspektowej wypowiedzi pisemnej uwzględniającej przedstawianie i uzasadnianie opinii własnych i innych osób	5	91,6
	(III.2f) zdający wypowiada się w określonej formie z zachowaniem podanego limitu słów	4	76,0
	(I.1) zdający zna różnorodne struktury leksykalno-gramatyczne umożliwiające formułowanie wypowiedzi	5	71,1
	(III.2e) zdający poprawnie stosuje środki leksykalno-gramatyczne adekwatnie do ich funkcji	4	39,5
Wypowiedź pisemna – temat 3 (rozprawka)		18	77,95
3.	(III.2d) zdający tworzy tekst w postaci dłuższej, wieloaspektowej wypowiedzi pisemnej uwzględniającej przedstawianie i uzasadnianie opinii własnych i innych osób	5	90,5
	(III.2f) zdający wypowiada się w określonej formie z zachowaniem podanego limitu słów	4	91,9
	(I.1) zdający zna różnorodne struktury leksykalno-gramatyczne umożliwiające formułowanie wypowiedzi	5	81,8
	(III.2e) zdający poprawnie stosuje środki leksykalno-gramatyczne adekwatnie do ich funkcji	4	47,6
Rozumienie słuchanego tekstu		15	71,06
4	((II 1c) zdający stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje	5	76,3
5	(II 1b) zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu	5	85,6
6	(II. 1d) zdający selekcjonuje informacje	5	51,3
Rozumienie pisanego tekstu i rozpoznawanie struktur leksykalno-gram.		12	81,0
7.	(II.2d) zdający selekcjonuje informacje	5	63,0
8.	(II.2b) zdający określa główne myśli poszczególnych części tekstu	4	86,5
9	(II.2j) zdający rozpoznaje różnorodne struktury leksykalno-gramatyczne w podanym kontekście	3	69,9

3. Stopień opanowania umiejętności zapisanych w Standardach wymagań egzaminacyjnych

W tym rozdziale opisano stopień opanowania poszczególnych umiejętności na poziomie podstawowym i rozszerzonym oraz sformułowano wskazówki dotyczące doskonalenia umiejętności uczniów przed kolejną sesją egzaminacyjną.

3.1. Rozumienie słuchanego tekstu

(II.1c) Zdający stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje

Umiejętność tę sprawdzano zadaniem 1. w arkuszu dla poziomu podstawowego oraz zadaniem 4. w arkuszu dla poziomu rozszerzonego.

Zadanie 1. z poziomu podstawowego dotyczyło zakresu tematycznego „Świat przyrody – świat roślin i zwierząt” i było oparte na technice *prawda/fałsz*. Zadanie zostało skonstruowane w oparciu o wywiad z Vereną, która jest właścicielką psa. Verena opowiada o zaletach posiadania psa i sposobach sprawowania opieki nad nim. Zadanie 4. z poziomu rozszerzonego było oparte na identycznej technice, ale odwoływało się do zakresu tematycznego „Praca – popularne zawody i związane z nimi czynności”. Tekst stanowił wywiad z pisarką, która opowiadała o początkach swojej pracy, swoich ulubionych książkach, przebiegu dnia pracy i planach na przyszłość.

Stopień opanowania umiejętności stwierdzania, czy tekst zawiera określone informacje przedstawia tabela 5.

Tabela 5. Stopień opanowania umiejętności stwierdzania, czy tekst zawiera określone informacje

Poziom egzaminu	Nr zadania	Procent uzyskanych punktów	
podstawowy	1	województwo podlaskie	województwo warmińsko-mazurskie
		66,9	66,2
rozszerzony	4	OKE	
		76	

Najlepiej wypadło zadanie cząstkowe 4.2 (rozwiązywalność – 84%). Zadanie to było łatwe dla zdających. Bez problemu odnaleziono informację, że autorka nie pisze obecnie kryminałów historycznych.

Wskazówki dotyczące rozwiązywania zadań typu *prawda/fałsz*, które sprawdzają umiejętność stwierdzania, czy tekst zawiera określone informacje

Co było trudne?

Umiejętność stwierdzania, czy tekst zawiera określone informacje okazała się trudniejsza dla osób zdających egzamin na poziomie podstawowym. Trudnym okazało się zadanie cząstkowe 1.2 z poziomu podstawowego (rozwiązywalność w województwie podlaskim – 41%, w województwie warmińsko-mazurskim – 38%).

Na przykładzie zadania 1.2 warto prześledzić etapy rozwiązywania zadań tego typu.

Fragment tekstu:

Von einem Freund erhielten wir ein super Angebot für ein Haus mit einem schönen, großen Garten. Wir kauften es sofort! Kurz nach dem Umzug erfüllte mir mein Mann meinen größten Wunsch. Eines Tages brachte er einen kleinen Bernhardiner mit nach Hause..

Zadanie:

1.2. Verena hat ihren Hund von einem Freund gekauft.

O czym należy pamiętać?

Umiejętność ta oznacza, że zdający powinien porównać treści podane w zadaniu z wysłuchanym tekstem i stwierdzić, czy treści te są zawarte w tekście, czy są z nim zgodne, czy niezgodne. Aby poprawnie wykonać to zadanie, należy pamiętać, że:

- takie same wyrazy w tekście i w zadaniu mogą być „pułapką”,
- ważne są informacje szczegółowe,
- ważne jest przeanalizowanie szerszego kontekstu.

Zdający zaznaczali często, że informacja 1.2 jest prawdziwa. W tekście pojawiły się wyrazy: *Freund*, *kaufen* i dlatego niepoprawnie rozwiązywali to zadanie. Te dwa wyrazy stanowiły tutaj „pułapkę”. Tymczasem dowiadujemy się z tekstu, że przyjaciel dostarczył ofertę kupna domu, a po dokonanych zakupie mąż Vereny przyniósł małego pieska.

(II.1a) Zdający określa główną myśl tekstu

Umiejętność tę sprawdzano zadaniem 2 w arkuszu dla poziomu podstawowego.

Zadanie polegało na wysłuchaniu pięciu tekstów reklamowych i dopasowaniu do każdego z nich właściwego hasła. Katalog, z którego zdający musieli wybierać określenia, zawierał dwa elementy dodatkowe, które nie pasowały do żadnej informacji. Technika zastosowaną w zadaniu było *dobieranie*, a zakres tematyczny, do którego się odwołano to „Żywnienie – lokale”. Stopień opanowania umiejętności określania głównej myśli tekstu przedstawia tabela 6.

Tabela 6. Stopień opanowania umiejętności określania głównej myśli tekstu

Poziom egzaminu	Nr zadania	Procent uzyskanych punktów	
		województwo podlaskie	województwo warmińsko-mazurskie
podstawowy	2	60,3	59,8

Najlepiej wypadło zadanie cząstkowe 2.1 (rozwiązywalność w województwie podlaskim – 68%, w województwie warmińsko-mazurskim – 66%). Powiązanie *Das Café Central ist das beste Caféhaus* z tekstu i *Café als Treffpunkt* z zadania nie przysporzyło zdającym większych problemów.

Wskazówki dotyczące rozwiązywania zadań typu *dobieranie*, które sprawdzają umiejętność określania głównej myśli tekstu

Co było trudne?

Zadanie 2.3, choć nawiązywało do stosunkowo prostych wyrazów w tekście, t.j. *Kellner*, *Besuch*, *warten*, okazało się najtrudniejsze w całym zadaniu (rozwiązywalność w województwie podlaskim – 51%, w województwie warmińsko-mazurskim 52%).

Fragment tekstu:

Wir mussten bei unserem Besuch sicher 15 Minuten warten, bis wir überhaupt bestellen durften. Dann ist der Kellner endlich gekommen und hat etwas ganz anderes gebracht, als wir bestellt hatten.

Zadanie:

Zdający wybierali stwierdzenia od A do E.

- A. *Ihm/ihr gefällt die zentrale Lage des Lokals.*
- B. *Er/Sie kann das Essen empfehlen.*
- C. *Er / Sie spricht über die Getränke.*
- D. *Er/ Sie empfiehlt das Café als Treffpunkt.*
- E. *Er/ Sie war mit der Bedienung nicht zufrieden.*
- F. *Ihm/Ihr schmeckt der Kaffee nicht.*

O czym należy pamiętać?

Umiejętność określania głównej myśli tekstu oznacza, że zdający powinien skoncentrować się na zrozumieniu o czym jest tekst, uświadomieniu sobie ogólnego sensu całego nagrania. Temat tekstu może dotyczyć problemu, wydarzenia, postaci, przedmiotu. Aby poprawnie wykonać to zadanie, należy pamiętać, że:

- ważne jest zrozumienie całego kontekstu,
- do nagłówka musi pasować cały tekst, a nie pojedyncze słowa,
- należy zwrócić uwagę na negacje występujące w zadaniu lub tekście.

Prawdopodobnie zdający nie zrozumieli wyrazów: *bestellen*, *Bedienung*, *nicht zufrieden*, które były tutaj kluczowe. W tekście do zadania 2.3 dowiadujemy się, że Steffi była niezadowolona z obsługi w kawiarni. Wskazuje na to fakt, że czekała na kelnera dość długo, a poza tym kelner dostarczył danie inne, niż to, które było zamawiane. W tekście nie ma informacji ani o konkretnych napojach, ani też o konkretnych daniach, stąd rozwiązania B, C i F można łatwo wyeliminować. Nie ma też mowy o położeniu lokalu, dlatego rozwiązanie A jest nieprawidłowe.

(II.1d) Zdający selekcjonuje informacje

Tę umiejętność sprawdzano w zadaniach z poziomu podstawowego (zadanie 3) i rozszerzonego (zadanie 6). Oba zadania łączy technika *wyboru wielokrotnego*. Tekst z poziomu podstawowego dotyczy zakresu tematycznego „Dom – miejsce zamieszkania”. Jest to wywiad z Peterem na temat zalet jego miejsca zamieszkania. Drugi tekst to rozmowa ze Stephenem Schillerem na temat wycieczek organizowanych dla młodych ludzi. Stopień opanowania umiejętności selekcjonowania informacji przedstawia tabela 6.

Tabela 6. Stopień opanowania umiejętności selekcjonowania informacji

Poziom egzaminu	Nr zadania	Procent uzyskanych punktów	
podstawowy	3	województwo podlaskie	województwo warmińsko-mazurskie
		63,1	60,9
rozszerzony	6	OKE	
		51	

Najlepszą rozwiązywalność miało zadanie cząstkowe 3.2 (w województwie podlaskim – 82%, w województwie warmińsko-mazurskim – 83%). Zdający musieli ustalić, dlaczego Peter mieszka w Mauerbach. Powiązanie zdań z tekstu: *Aber ich habe in Mauerbach einen Garten* oraz *Weil er in Mauerbach einen Garten hat* z zadania okazało się łatwe.

Wskazówki dotyczące rozwiązywania zadań typu wyboru wielokrotnego, które sprawdzają umiejętność selekcjonowania informacji

Co było trudne?

Trudne było zadanie 6.5 (rozwiązywalność – 41%). Zaledwie co ósmy zdający udzielił prawidłowej odpowiedzi.

Fragment tekstu:

Reporterin: Und wie lösen Sie Disziplinprobleme?

Schiller: Die kommen kaum vor, da wir den Jugendlichen keinen Zugang zu Genussmitteln geben. Außerdem lassen wir nicht zu, dass die Jugendlichen länger sich selbst überlassen sind. Wir haben relativ viel Programm, von morgens bis abends, und genügend gute Betreuer, die immer Zeit für individuelle Gespräche haben.

Zadanie:

- 6.5. Die Veranstalter vermeiden ernste Probleme, weil sie
- A. jeden Tag Gesprächsrunden mit Betreuern organisieren.
 - B. den Jugendlichen ständig etwas Interessantes anbieten.
 - C. den Jugendlichen die Programmgestaltung überlassen.
 - D. den Jugendlichen alle Genussmittel erlauben.

O czym należy pamiętać?

Umiejętność selekcjonowania informacji oznacza, że należy wybrać z tekstu te treści, które spełniają warunki podane w zadaniu. Aby poprawnie wykonać to zadanie, należy pamiętać, że:

- użycie tych samych wyrazów w tekście i zadaniu nie przesądza o tym, że informacja w zadaniu jest prawidłowa,
- należy zwracać uwagę na występujące negacje,
- nie oczekuje się, że zdanie w zadaniu będzie identyczne jak w tekście.

Zrozumienie pojedynczych wyrazów okazało się zawodne. Zdający wybierali informację D, jeśli nie zauważali, że w tekście znajduje się przeczenie i sugerowali się tylko słowem *Genussmittel*. Atrakcyjna była też informacja C, gdyż pojawiał się ten sam czasownik w tekście i zadaniu: *überlassen*. Jeżeli zdający nie odróżnili *individuelle Gespräche* od *Gesprächsrunden*, to wybierali informację A. Z tekstu dowiadujemy się, że organizatorzy wycieczek mają bogaty program, a więc należy powiązać ten fragment z rozwiązaniem B:

(II.1b) Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu

Określanie głównej myśli poszczególnych części tekstu na poziomie rozszerzonym sprawdzano w zadaniu 5.

Zadanie sprawdzało zakres tematyczny „Zakupy i usługi – reklama”. Po dwukrotnym wysłuchaniu reklam należało dopasować właściwy tytuł.

Stopień opanowania umiejętności określania głównej myśli poszczególnych części tekstu przedstawia tabela 7.

Tabela 7. Stopień opanowania umiejętności określania głównej myśli poszczególnych części tekstu

Poziom egzaminu	Nr zadania	Procent uzyskanych punktów
rozszerzony	5	OKE
		85,6

Zwraca uwagę bardzo wysoka rozwiązywalność zadania – 85,6%. Zdecydowanie najlepiej wypadło zadanie cząstkowe 5.2 (rozwiązywalność – 99%). W tekście znalazło się wiele nawiązań do hasła reklamowego *Kunst, Kultur und Spaß für die Kleinen*.

Wskazówki dotyczące rozwiązywania zadań typu dobieranie, które sprawdzają umiejętność określania głównej myśli poszczególnych części tekstu

Co było trudne?

Najstabilniej wypadło zadanie 5.4 (rozwiązywalność – 65%).

Fragment tekstu:

Sie ist oval oder eckig, dunkel oder hell und vor allem: typisch deutsch: Die Rede ist von der Scheibe Brot. Die meisten Deutschen schmieren sich mindestens einmal am Tag eine Schnitte. Am besten schmeckt sie mit Marmelade, Käse oder Schinken!

Zadanie:

- A. Günstige Städtereisen
- B. Gesunde Ernährung im Kindergarten
- C. Stilvolle Küchenausstattung
- D. Kunst, Kultur, Spaß für die Kleinen
- E. Entspannung im Wasserbecken
- F. Warmwasserverbrauch sinkt
- G. Am besten mit Aufschnitt und Belag.

O czym należy pamiętać?

Umiejętność określania głównych myśli poszczególnych części tekstu oznacza, że należy ustalić problem, wydarzenie, postać lub przedmiot, które będą odnosiły się do fragmentów tekstu. Aby poprawnie wykonać to zadanie, należy pamiętać, że:

- ważne jest zrozumienie całego kontekstu,
- do tytułu musi pasować cały tekst, a nie pojedyncze słowa.

W tekście znajduje się wiele odniesień do informacji G. Dowiadujemy się, jaki może być chleb, jak często jedzą go Niemcy, a także z czym można go jeść. Problemem mogła być leksyka występująca w zadaniu: *Aufstrich* i *Belag*. Zdający często wskazywali na informację B, gdyż słowo *Brot* dotyczy żywienia. Nie dostrzegali jednak, że w tekście nie ma mowy o zdrowym żywieniu w przedszkolu. Informacja o artykule żywnościowym w tekście wyklucza rozwiązania: A, C, D oraz F.

Umiejętność *rozumienie słuchanego tekstu* była dla zdających umiarkowanie trudna (rozwiązywalność 63,4% – województwo podlaskie, 62,3% – województwo warmińsko-mazurskie). Nieznacznie lepsze wyniki osiągnęli w tym obszarze maturzyści przystępujący do poziomu rozszerzonego (rozwiązywalność – 71,1%). Umiejętność – *określanie głównej myśli poszczególnych części tekstu* okazała się najłatwiejsza (rozwiązywalność – 85,6%). Umiejętność selekcjonowania informacji (poziom rozszerzony) miała najniższą rozwiązywalność (51,3%) spośród wszystkich zadań z tego obszaru.

Po analizie wyników z obszaru *rozumienie słuchanego tekstu* można stwierdzić, że problemy mogą wynikać ze słabego „osłuchania się” zdających. Najprawdopodobniej słuchali tekstów wyłącznie w szkole. Liczne nagrania, radio, telewizja mogły być tutaj bardzo pomocne. Warto zauważyć, że do nowoczesnych podręczników są załączane płytki, które pozwalają na powtórne przesłuchanie tekstów w domu.

3.2. Rozumienie pisanego tekstu

(II.2f) Zdający rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu

Umiejętność tę sprawdzano w zadaniu 4 na poziomie podstawowym. Po przeczytaniu wywiadu z młodą pisarką Niną należało dopasować pytania do odpowiedzi. Nina opowiadała o początkach swojej kariery i swoich ulubionych książkach. Wykorzystano tu technikę *dobierania* i zakres tematyczny – „Kultura – twórcy i ich dzieła”.

Stopień opanowania umiejętności rozpoznawania związków między poszczególnymi częściami tekstu przedstawia tabela 8.

Tabela 8. Stopień opanowania umiejętności rozpoznawania związków między poszczególnymi częściami tekstu

Poziom egzaminu	Nr zadania	Procent uzyskanych punktów	
podstawowy	4	województwo podlaskie	województwo warmińsko-mazurskie
		58,6	59,9

Najlepszą rozwiązywalność (81% w województwie podlaskim i 88% w województwie warmińsko-mazurskim) miało zadanie cząstkowe 4.8 Dopasowanie pytania o wolny czas okazało się łatwe.

Wskazówki dotyczące rozwiązywania zadań typu dobieranie, które sprawdzają umiejętność rozpoznawania związków między poszczególnymi częściami tekstu

Co było trudne?

Zadanie cząstkowe 4.4 było najtrudniejsze (rozwiązywalność – 36% w województwie podlaskim i 34% w województwie warmińsko-mazurskim).

Fragment tekstu:

Frage: _____

(4.4.)*Natürlich kennen mich jetzt mehr Schüler in meiner Schule. Ich werde auch oft auf mein Buch angesprochen, aber eigentlich lebe ich so wie bisher.*

Zadanie:

- A. *Was rätst du jungen Leuten, die , wie du, gerne schreiben?*
- B. *Was machst du, wenn du gerade nicht schreibst?*
- C. *Wie hast du deinen Roman „Das Amulett der Gerechtigkeit“ geschrieben?*
- D. *Wovon erzählen deine Bücher?*
- E. *Mit wie vielen Jahren hast du angefangen, Texte zu schreiben?*
- F. *Willst du mal Schriftstellerin werden?*
- G. *Liest du gerne Fantasy-Romane?*
- H. *Hat sich dein Leben durch die Veröffentlichung deines Buches verändert?*
- I. *Haben die Figuren in deinen Romanen etwas mit dir und deinen Freunden zu tun?*

O czym należy pamiętać?

Umiejętność rozpoznawania związków między poszczególnymi częściami tekstu oznacza, że zdający powinien umieć dostrzec powiązania między jego częściami lub uporządkować albo połączyć wskazane fragmenty tekstu lub uzupełnić podany tekst odpowiednimi elementami tak, by stanowił spójną logicznie i gramatycznie całość. Aby poprawnie wykonać to zadanie, należy pamiętać, że:

- pytanie musi pasować do całego fragmentu, a nie tylko do jego początku,

- pytania rozstrzygnięcia w zadaniu nie oznaczają, że odpowiedź musi rozpoczynać się słowami: *Ja, Nein, Natürlich* itp.
- użycie tych samych słów w pytaniu i odpowiedzi nie gwarantuje poprawności rozwiązania.

Niska rozwiązywalność tego zadania może wynikać z nieznamomości leksyki: *die Veröffentlichung, sich verändern*. Zdający wybierali prawdopodobnie pytania rozstrzygnięcia F i G, gdyż początek zdania z użyciem wyrazu *natürlich* mógł takie rozwiązanie sugerować. Atrakcyjnym był też dystraktor D, gdyż zawierał zbliżone do tekstu słownictwo. Tymczasem w tekście są aż trzy elementy wskazujące na pytanie H: Ninę znają wszyscy w szkole, jest pytana często o książkę, inne zmiany nie nastąpiły.

(II.2.d) Zdający selekcjonuje informacje

Umiejętność ta sprawdzana była za pomocą zadania 5 na poziomie podstawowym i zadania 7 na poziomie rozszerzonym. Zadanie 5 dotyczyło zakresu tematycznego – „Podróżowanie i turystyka – baza noclegowa”, natomiast zadanie 7 „Żywnienie – artykuły spożywcze, posiłki”. Oba zadania oparte były na technice *wyboru wielokrotnego*. Tekst do zadania 5 opowiadał o historii powstania hosteli w Niemczech, ich zaletach oraz różnicach w stosunku do schronisk młodzieżowych. Tekst do zadania 7 propagował zdrowe żywienie dzieci. Można się było z niego dowiedzieć, co oznacza zdrowe żywienie i jak można zachęcać do niego najmłodszych. Stopień opanowania umiejętności selekcjonowania informacji przedstawia tabela 9.

Tabela 9. Stopień opanowania umiejętności selekcjonowania informacji

Poziom egzaminu	Nr zadania	Procent uzyskanych punktów	
podstawowy	5	województwo podlaskie	województwo warmińsko-mazurskie
		56	54,3
rozszerzony	7	OKE	
		63	

Najłatwiejsze okazało się zadanie 7.3. z poziomu rozszerzonego (rozwiązywalność – 81%). W tekście propagującym zdrowy sposób żywienia, zdający bez trudu odnaleźli informację, że zwyczaje żywieniowe dzieci powinny być zmienione.

Wskazówki dotyczące rozwiązywania zadań typu wybór wielokrotny, które sprawdzają umiejętność selekcjonowania informacji

Co było trudne?

Zadanie cząstkowe 5.1 było najtrudniejsze (rozwiązywalność – 37% w województwie podlaskim i 29% w województwie warmińsko-mazurskim).

Fragment tekstu:

Entspannt schaut Dan auf seinen Gipsarm. Eigentlich wollte der 24-jährige Australier nur zwei Tage in Hamburg bleiben. Doch dann hat ihn ein Auto angefahren. Seit einer Woche wohnt er nun eigentlich zwangsweise im Hostel „Instant Sleep”. In diesen wenigen Tagen hat er Finnen, Italiener, Amerikaner, Russen und natürlich Deutsche kennengelernt.

Zadanie:

5.1. Warum wohnt Dan seit einer Woche im Hostel?

- A. Er will andere Nationalitäten kennenlernen.
- B. Er wurde bei einem Unfall verletzt.
- C. Er hat sich während der Reise erkältet.
- D. Er hat sich ein Bein gebrochen.

O czym należy pamiętać?

Umiejętność selekcjonowania informacji oznacza, że należy wybrać z tekstu te treści, które spełniają warunki podane w zadaniu. Aby poprawnie wykonać to zadanie, należy pamiętać, że:

- użycie tych samych wyrazów w tekście i zadaniu nie przesądza o tym, że informacja w zadaniu jest prawidłowa,
- należy zwracać uwagę na występujące negacje,
- nie oczekuje się, że zdanie w zadaniu będzie identyczne jak w tekście.

W zadaniu 5.1 (rozwiązywalność – 37% w województwie podlaskim, 29% w województwie warmińsko-mazurskim), większość uczniów nie potrafiła powiązać zdania z tekstu: *Doch dann hat ihn ein Auto angefahren* i z zadania: *Er wurde bei einem Autounfall verletzt*. Z tekstu dowiadujemy się bowiem, że Dan został potrącony przez samochód, a więc został ranny. Wypadek zmusił Dana do dłuższego pobytu w hotelu. Część zdających nie wczytała się w treść zadania i podawała jako prawidłową odpowiedź A, gdyż w tekście pojawiły się nazwy narodowości: Finnen, Amerikaner, Russen i Deutsche, a w zadaniu wyraz *Nationalitäten*. Atrakcyjną była też odpowiedź D, gdyż zdający kojarzyli *Gipsarm* ze złamaną nogą. Wystarczyło jednak wykazać się znajomością słów: *Arm* i *Bein*, by takiego błędu uniknąć. Problemem mogła być zastosowana w zadaniu strona bierna czasu Präteritum. Dodatkową trudność mógł stanowić czasownik *verletzen*.

(II.2.c) Zdający stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje

Tę umiejętność sprawdzano za pomocą zadania 6 na poziomie podstawowym. W tekście, który dotyczył pracy osoby testującej różne produkty, wykorzystano technikę *prawda/fałsz*. Stopień opanowania umiejętności stwierdzania, czy tekst zawiera określone informacje przedstawia tabela 10.

Tabela 10. Stopień opanowania umiejętności stwierdzania, czy tekst zawiera określone informacje

Poziom egzaminu	Nr zadania	Procent uzyskanych punktów	
podstawowy	6	województwo podlaskie	województwo warmińsko-mazurskie
		72,8	72,3

Rozwiązywalność zadania świadczy o tym, że zdający w dobrym stopniu opanowali umiejętność stwierdzania, czy tekst zawiera określone informacje w obszarze *rozumienie tekstu pisanego*. Zadanie 6.4 (rozwiązywalność – 83% w obu województwach) wypadło najlepiej. Zdający bez problemu ustalili, że Sonja nie musiała oddać testowanego towaru.

Wskazówki dotyczące rozwiązywania zadań typu prawda/fałsz, które sprawdzają umiejętność stwierdzania, czy tekst zawiera określone informacje

Co było trudne?

Spośród zdań częściowych najniższy wskaźnik łatwości (51% – województwo podlaskie, 46% – województwo warmińsko-mazurskie) osiągnęło zadanie częściowe 6.1.

Fragment tekstu:

Die Arbeit als Testkäufer oder Testkunde ist ein netter Nebenverdienst. Auf der Homepage der Testkaufagentur MSM kann man sich als Testkunde registrieren lassen und dann kann man dort viele potentielle Aufträge finden.

Zadanie:

6.1. *Auf der MSW-Webseite findet man Sonderangebote für Testkäufer.*

O czym należy pamiętać?

Umiejętność ta oznacza, że zdający powinien porównać treści podane w zadaniu z wysłuchanym tekstem i stwierdzić, czy te treści są zawarte w tekście, czy są z nim zgodne, czy niezgodne. Aby poprawnie wykonać to zadanie, należy pamiętać, że:

- takie same wyrazy w tekście i w zadaniu mogą być „pułapką”,
- ważne są informacje szczegółowe,
- ważne jest przeanalizowanie szerszego kontekstu.

Zdający wzięli informację z tekstu o możliwości zarejestrowania się jako osoba testująca i znalezieniu zleceń z informacją o specjalnych ofertach dla osób testujących w zadaniu. „Pułapką” były słowa: *Testkäufer* oraz *finden*. Ponad połowa abiturientów nie widziała też różnicy między wyrazami *Webseite* i *Homepage*, które były kluczem do rozwiązania zadania.

(II.2.b) Zdający określa główne myśli poszczególnych części tekstu

Umiejętność ta sprawdzana była w zadaniu 8. na poziomie rozszerzonym. Do informacji reklamowych biura architektonicznego należało dopasować nagłówki. Zadanie sprawdzało zakres tematyczny „Zakupy i usługi – reklama”. Zastosowano w nim technikę *dobierania*. Stopień opanowania umiejętności określania głównych myśli tekstu przedstawia tabela 11.

Tabela 11. Stopień opanowania umiejętności określania głównych myśli tekstu

Poziom egzaminu	Nr zadania	Procent uzyskanych punktów
rozszerzony	8	OKE
		86,5

Zadanie to nie nastęrczyło zdającym problemów (rozwiązywalność – 86 %). Zadanie 8.4 osiągnęło rozwiązywalność 98%. Najprawdopodobniej pomocne okazały się tu słówka internacjonalne w tekście: *Professionalität*, *Kreativität* oraz w zadaniu: *kompetent*.

Wskazówki dotyczące rozwiązywania zadań typu dobieranie, które sprawdzają umiejętność określania głównych myśli poszczególnych części tekstu

Co było trudne?

Zadanie cząstkowe o najmniejszej rozwiązywalności to 8.1 – 73%, było to dla zdających łatwe. Tak więc umiejętność określania głównej myśli poszczególnych części tekstu została opanowana w stopniu zadowalającym.

Fragment tekstu:

8.1. Die Grundlage des Projekts bildet Ihre Aufgabenstellung. Egal, ob Sie modernes Design lieben oder eher Antiquitäten: Wir können alles. Mit Ihren alten oder neuen Möbeln und Ihren Lieblingsfarben entsteht mit unseren Ideen Ihr persönliches Raumkonzept. Unsere eigens entwickelten Fragebögen zur Wohnsituation sowie Fotofibel ermöglichen eine auf Sie persönlich zugeschnittene Ausarbeitung.

Zadanie:

- Wir sind kompetent, haben Erfahrungen im In- und Ausland.*
- Wir arbeiten kundenorientiert und individuell.*
- Wir planen präzise und exakt nach Preisliste.*
- Wir sind persönlich erreichbar.*
- Wir zeigen Ihnen unsere Wohnungen als Beispiel.*
- Wir sind auf einen modernen Einrichtungsstil spezialisiert.*

O czym należy pamiętać?

Umiejętność określania głównej myśli poszczególnych części tekstu oznacza, że zdający powinien stwierdzić, jakiego problemu, wydarzenia, przedmiotu lub postaci on dotyczy. Należy odpowiedzieć na pytanie, o czym lub o kim opowiada tekst. Aby poprawnie wykonać to zadanie, należy pamiętać, że:

- ważne jest zrozumienie całego kontekstu,
- do nagłówka musi pasować cały tekst, a nie pojedyncze słowa,
- jeśli te same wyrazy lub zwroty pojawiają się w tekście i zadaniu, to może być to „pułapka”.

W tekście znajdujemy wiele odniesień do informacji z zadania. Dowiadujemy się, że projekty biura architektonicznego są dostosowane do indywidualnych życzeń klientów. Użycie zaimka dzierżawczego *Ihr* ułatwia również odszukanie właściwego nagłówka. Atrakcyjna mogła być informacja A, ale brak jest w tekście zapisu o doświadczeniach biura w kraju i za granicą. Jest co prawda mowa o planowaniu, ale nie dowiadujemy się nic o liście cen, co wyklucza informację C. Atrakcyjna była informacja E: zainteresowani mają możliwość obejrzenia zdjęć z mieszkaniami. Te informację należy również wykluczyć, gdyż nie chodzi tu o mieszkania pracowników biura architektonicznego.

(II.2.j) Zdający rozpoznaje różnorodne struktury leksykalno-gramatyczne w podanym kontekście

Powyższa umiejętność sprawdzana była w zadaniu 9 na poziomie rozszerzonym. „Życie rodzinne i towarzyskie – formy spędzania wolnego czasu” to zakres tematyczny, sprawdzany w tym zadaniu. Zastosowano technikę *wyboru wielokrotnego* – w tekście należało uzupełnić luki, mając do wyboru cztery możliwe uzupełnienia zdań. Tekst opowiadał o tym, że niektórzy uczniowie aktywnie spędzają wakacje, podejmując się pracy. Czasem jest to praca w charakterze wolontariusza. Stopień opanowania umiejętności rozpoznawania różnorodnych struktur leksykalno-gramatycznych w podanym kontekście przedstawia tabela 12.

Tabela 12. Stopień opanowania umiejętności rozpoznawania różnorodnych struktur leksykalno-gramatycznych w podanym kontekście

Poziom egzaminu	Nr zadania	Procent uzyskanych punktów
rozszerzony	9	OKE
		60,2

Całe zadanie okazało się umiarkowanie trudne. Zadanie 9.1 było łatwe (rozwiązywalność (88%). Zdający właściwie rozpoznali kontekst, w którym należało uzupełnić strukturę zdania celowego.

Wskazówki dotyczące rozwiązywania zadań typu wybór wielokrotny, które sprawdzają umiejętność rozpoznawania różnorodnych struktur leksykalno-gramatycznych w podanym kontekście

Co było trudne?

Trudne było zadanie cząstkowe 9.3 (rozwiązywalność – 44%). Ponad połowa zdających miała kłopoty ze znaczeniem czasownika *nehmen* w połączeniu z różnymi przedrostkami. Fragment tekstu:

Bei der Firma Grässlin in St. Georgen haben sich knapp 60 Schüler und Schülerinnen beworben. „So viele können wir gar nicht (9.3.) _____“, erklärt Michael Mickleit.

Zadanie:

A. *zunehmen* B. *mitnehmen* C. *aufnehmen* D. *abnehmen*

O czym należy pamiętać?

Rozpoznać różnorodne struktury leksykalno-gramatycznych w podanym kontekście oznacza, że należy znać słownictwo i struktury leksykalno-gramatyczne, które umożliwią poprawne uzupełnienie zdań w tekście. Aby poprawnie wykonać to zadanie należy pamiętać, że:

- uzupełniony tekst musi być poprawny pod względem językowym,
- po dokonaniu uzupełnienia w tekście musi być zachowana określona logika,
- ważne jest zrozumienie szerszego kontekstu.

I w tym przypadku nieznajomość leksyki miała wpływ na słaby wynik zadania. Często wskazywano prawdopodobnie na rozwiązanie B. W oderwaniu od kontekstu zdanie z użyciem *mitnehmen* miałoby sens. Skutkiem braku przeanalizowania szerszego kontekstu było wskazanie tego rozwiązania. Z tekstu dowiadujemy się, że zainteresowanie pracą wakacyjną jest bardzo duże, ale firma pana Mickleita nie może przyjąć aż tak wiele osób.

Zdający osiągnęli najniższe wyniki w obszarze Rozumienie pisanego tekstu na poziomie podstawowym wypadło najgłębiej. Umiejętność *rozumienie pisanego tekstu* była dla zdających umiarkowanie trudna (rozwiązywalność 62,1 województwo podlaskie, 61,9% – województwo warmińsko-mazurskie). Znacznie lepsze wyniki osiągnęli w tym obszarze maturzyści przystępujący do poziomu rozszerzonego (rozwiązywalność – 70,1%). Umiejętność *określenie głównej myśli poszczególnych części tekstu* okazała się najłatwiejsza (rozwiązywalność – 86,5%). Zadania sprawdzające umiejętność *selekcjonowanie informacji* (poziom podstawowy) miały najniższą rozwiązywalność (56% – województwo podlaskie, 54,3% – województwo warmińsko-mazurskie) spośród wszystkich zadań z tego obszaru.

Po analizie wyników z obszaru *rozumienie pisanego tekstu* można dojść do wniosku, że wiele problemów wynikało z nieznajomości struktur leksykalno-gramatycznych, nieuważnego czytania treści zadań i tekstów oraz braku znajomości zasad czytania globalnego i selektywnego.

3.3. Stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych

(V.2.a) Zdający wykazuje się umiejętnością przetwarzania tekstów przeczytanych w języku obcym lub polskim

Tę umiejętność sprawdzano w zadaniu 1 na poziomie rozszerzonym. Zdający tłumaczyli fragmenty zdań z języka polskiego na język niemiecki.

Stopień opanowania umiejętności przetwarzania tekstów przeczytanych w języku obcym lub polskim przedstawia tabela 13.

Tabela 13. Stopień opanowania umiejętności przetwarzania tekstów przeczytanych w języku obcym lub polskim

Poziom egzaminu	Nr zadania	Procent uzyskanych punktów
rozszerzony	1	OKE
		32

Wszystkie zadania cząstkowe okazały się trudne (rozwiązywalność od 16 do 49%).

Wskazówki dotyczące rozwiązywania zadań typu wybór wielokrotny, które sprawdzają umiejętność przetwarzania tekstów przeczytanych w języku obcym lub polskim

Co było trudne?

Najwięcej problemów przysporzyło zdającym przetłumaczenie wyrażenia: *jednym z najpiękniejszych*. Zaledwie 16% abiturientów podało właściwe uzupełnienie zdania. Często pojawiały się błędne tłumaczenia, np: *Eins der schönste Städte, eine der schönsten Städten, einer von den schönsten Städte*. Popelniano też błędy ortograficzne, które dyskwalifikowały odpowiedź.

Zadanie:

1.2. *Krakau ist (jednym z najpiękniejszych miast)..... Polens.*

O czym należy pamiętać?

Umiejętność przetwarzania tekstów przeczytanych w języku obcym lub polskim oznacza, że zdający powinien wyrazić w języku obcym to, co opisano po polsku. Powinien wykazać się znajomością struktur leksykalno-gramatycznych. W zadaniu 1.2 należało pamiętać, że tłumacząc wyrażenie *jeden* z w tym kontekście łączymy zaimek *eine* z rzeczownikiem *Stadt* w dopełniaczu liczby mnogiej i poprzedzamy przymiotnikiem *schön* w stopniu najwyższym.

(V.2.b) Zdający stosuje zmiany struktur leksykalno-gramatycznych, rejestru, stylu lub formy tekstu

Powyzsza umiejętność była sprawdzana w zadaniu 2. na poziomie rozszerzonym. Abiturienti musieli przekształcić zdanie w taki sposób, aby możliwe było uzupełnienie luk. Należało wykazać się znajomością: szyku zdania ze spójnikiem *weder..noch*, zdania warunkowego, strony biernej czasu *Präsens*, zdania przydawkowego oraz czasu *Perfekt*.

Stopień opanowania umiejętności zmian struktur leksykalno-gramatycznych, rejestru, stylu lub formy tekstu przedstawia tabela 14.

Tabela 14. Stopień opanowania umiejętności zmian struktur leksykalno-gramatycznych, rejestru, stylu lub formy tekstu

Poziom egzaminu	Nr zadania	Procent uzyskanych punktów
rozszerzony	2	OKE
		50,1

Zdający umiejętnie budowali zdanie warunkowe (rozwiązywalność – 81%)

Wskazówki dotyczące rozwiązywania zadań dotyczących zmian struktur leksykalno-gramatycznych, rejestru, stylu lub formy tekstu

Co było trudne?

Najtrudniejsze było zadanie 2.5 (rozwiązywalność – 33%).

Zadanie:

2.5. *Habt ihr schon auf alle Frage geantwortet?*

Natürlich, wir schon alle Fragen

O czym należy pamiętać?

Umiejętność dokonywania zmian struktur leksykalno-gramatycznych, rejestru, stylu lub formy tekstu oznacza, że należy dokonać przekształcenia podanego zdania w taki sposób, aby został zachowany jego sens.

W zadaniu 2.5 zdający mieli problem z podaniem właściwej formy czasu *Perfekt*. Dodatkowym utrudnieniem była tu konieczność użycia czasownika *beantworten*, a nie *antworten*, jak podano w zdaniu wyjściowym.

Stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych na tle innych obszarów wypada bardzo słabo. Problem ze stosowaniem struktur leksykalno-gramatycznych może wynikać ze zbyt rzadkiego ćwiczenia ich na lekcjach i w domu. W procesie nauczania przywiązuje się dużą wagę do podejścia komunikacyjnego, które odsuwa na dalszy plan zachowanie poprawności stosowanych struktur leksykalno-gramatycznych.

3.4. Wypowiedź pisemna w arkuszu dla poziomu podstawowego

Poprzez polecenie sformułowania wypowiedzi pisemnej w arkuszu dla poziomu podstawowego sprawdzano umiejętności z następujących obszarów standardów wymagań egzaminacyjnych:

Wiadomości – (I.1) zdający zna proste struktury leksykalno-gramatyczne umożliwiające formułowanie wypowiedzi

Tworzenie tekstu (produkcja) – (III.2e) zdający poprawnie stosuje środki leksykalno-gramatyczne, adekwatnie do ich funkcji; (III.2f) zdający wypowiada się w określonej formie z zachowaniem podanego limitu słów

Reagowanie językowe (interakcja) – (IV.2b) zdający uzyskuje, udziela, przekazuje lub odmawia informacji, wyjaśnień, pozwoleń.

Zadaniem 7 sprawdzano umiejętności (IV.2b) oraz (III.2e).

Zadaniem 8 sprawdzano umiejętności: (IV.2b), (III.2f), (I.1), (III.2e).

Zadanie 7 wymagało sformułowania treści ogłoszenia w związku z zagubieniem telefonu komórkowego w szkole językowej. Zadaniem zdającego było:

- poinformowanie o zaistniałym zdarzeniu,
- poinformowanie o miejscu zgubienia telefonu,
- zaproponowanie nagrody dla znalazcy telefonu,
- poinformowanie o możliwości kontaktu.

Zadanie 8 polegało na napisaniu listu prywatnego do koleżanki z Niemiec. W treści listu zdający musiał:

- poinformować o tym, jaką dyscyplinę sportu trenuje i uzasadnić swój wybór,
- określić, jak często trenuje i gdzie odbywają się treningi,
- napisać o problemach z treningiem i sposobie ich pokonywania,
- zapytać koleżankę o jej stan zdrowia i zachęcić ją do uprawiania sportu.

Analizy wypowiedzi pisemnych w arkuszach dla poziomu podstawowego i rozszerzonego w sesji egzaminacyjnej w maju 2010 roku podjęli się nauczyciele języka niemieckiego, którzy w zespołach sprawdzających pełnili funkcje przewodniczących, weryfikatorów i egzaminatorów.

Zadanie 7.

Informacje:(w komentarzu zachowano kolejność informacji z zadania)

- Najczęstsze realizacje zadania 7.1 to: *Ich habe mein Handy verloren./ Ich suche mein Telefon./* Problemy wynikały z braku znajomości czasownika *verlieren*. Zdający próbowali zastąpić go przez: *verlassen, bleiben, losen*. Pojawiły się też problemy z właściwym zapisem i rodzajnikiem rzeczownika *Handy*.
- Bardzo często można było znaleźć zapis: *in der Schule, in der Sprachschule, im Klassenraum*. Część zdających nie wczytała się w treść zadania i podawała miejsca takie jak: *im Park, in der Stadt, auf der Post*.
- Często spotykane rozwiązania to: *Ich gebe 50 Euro. / Ich gebe dir Geld./ Ich belohne dich./ Ich habe ein Geschenk für dich*. Do błędnych rozwiązań dochodziło, gdy próbowano dosłownie tłumaczyć polecenie. Wystąpiły problemy z zapisem słowa: *nagrada*.

- Najczęściej podawano: *Ich bin von ..bis in der Schule./Jeden Tag./ von Montag bis Freitag*. W wielu pracach mylono kolejność wyrażenia *von..bis*. Błędnie podawano przyimki przed nazwami dnia tygodnia i porami dnia. Często określenie czasu było nieprecyzyjne.

Poprawność językowa:

Typowe błędy ortograficzne: *Hendy,treniere, Englishschule/ Geschanke/geschenkt.*

Typowe błędy językowe: *Ich bekomme 50 Euro. (w znaczeniu – Dam 50 Euro). /zum Montag bis Freitag/ in Mittwoch/ am 13 Uhr/ in Park/ in Schule/ Ich verlost/ Preis für Erfinder/*

Zadanie 8.

Informacje:(w komentarzu zachowano kolejność informacji z zadania)

- Podanie informacji o uprawianej dyscyplinie sportu nie przysporzyło problemów zdającym. Typowe realizacje tej „kropki” to: *Ich treibe Fußball./Ich spiele Tennis./Ich treibe Basketball*. Problemy dotyczyły zazwyczaj zapisu poprawnego pod względem ortograficznym.
- Częstym uzasadnieniem wyboru dyscypliny sportu było: *Tennis ist super./Sport ist gesund./Ich will fit und gesund bleiben*. Problemy dotyczyły zazwyczaj zapisu poprawnego pod względem ortograficznym, a także niewłaściwego szyku zdań po spójnikach: *denn* i *weil*.
- Zdający określali częstotliwość uprawiania sporu poprzez sformułowania: *zweimal im Monat/jeden Tag/dreimal in der Woche*.
- Najchętniej podawano informacje: *in der Schule/ auf dem Sportplatz/ im Stadion/ in der Sporthalle*. Podawanie niewłaściwych przyimków i rodzajników przed nazwą miejsca było nagminne.
- Określeniami problemu z treningiem były: *kłopoty zdrowotne, brak pieniędzy, brak czasu*. Część zdających pisała, że nie ma problemów w związku z treningiem. Problemy dotyczyły zazwyczaj poprawnego zapisu pod względem ortograficznym i językowym.
- *Ich muss in der Nacht lernen/Am Montag muss ich früh aufstehen/Ich nehme Medikamente ein*. – to częste sposoby realizacji tego zadania częściowego. Wielu zdających nie potrafiło podać sposobu pokonywania problemów. Niektóre sposoby pokonywania problemu wyrażone były w sposób niejednoznaczny, co wynikało z niezajomości leksyki.
- *Bist du gesund?/Wie fühlst du dich?/Was fehlt dir?* – podawano zazwyczaj jako pytanie o samopoczucie. Niestety, dało się zauważyć wiele błędów językowych: *Was ist dein gesund?/Gesundst du? Bist du Gesundheit?/*
- Podanie zachęty do uprawiania sportu sprawiło zdającym w tym zadaniu najwięcej problemów. Obok rozwiązań typu *Sport ist wichtig, Du solltest Sport treiben, wenn du fit und gesund bleiben willst*. Znajdujemy też wiele prac, w których uczniowie potraktowali zachęcenie jako zakończenie listu.

Poprawność językowa:

Typowe błędy ortograficzne: *Trenning, trennieren, etwas interessantes, Tennis, Fusball, am Montag.*

Typowe błędy językowe: *auf Training, per Woche, in Freizeit, in Montag, in der Sportzentrum, im Sporthalle, auf Training, von 9 bis zum 10 Uhr, am Montags, Wie füllst du dich?*

Forma: Większość prac mieściła się w wyznaczonym limicie słów, ale zdarzały się też listy poniżej 60 słów. Obligatoryjne elementy listu zostały opanowane w sposób zadawalający. Można było jednak odnieść wrażenie, że elementy te były wyuczone na pamięć. Niepokojące jest też wstawianie słowa *Tschüs!* jako elementu powitalnego.

Bogactwo językowe: Część zdających używa bardzo elementarnej leksyki na granicy komunikatywności. Jeśli podejmowane były próby zastosowania trudniejszych struktur gramatycznych, to często były one użyte w niewłaściwy sposób.

2.3.5. Wypowiedź pisemna w arkuszu dla poziomu rozszerzonego

Poprzez polecenie sformułowania wypowiedzi pisemnej w arkuszu dla poziomu rozszerzonego sprawdzano umiejętności z następujących obszarów standardów wymagań egzaminacyjnych:

Wiadomości – (I.1) zdający zna różnorodne struktury leksykalno-gramatyczne umożliwiające formułowanie wypowiedzi

Tworzenie tekstu (produkcja) – (III.2b) zdający tworzy tekst w postaci dłuższej wypowiedzi pisemnej uwzględniającej relacjonowanie wydarzeń, (III.2d) zdający tworzy tekst w postaci dłuższej wypowiedzi pisemnej uwzględniającej przedstawianie i uzasadnianie opinii własnych i innych osób, (III.2e) zdający poprawnie stosuje środki leksykalno-gramatyczne, adekwatnie do ich funkcji; (III.2f) zdający wypowiada się w określonej formie z zachowaniem podanego limitu słów.

Zadaniem zdającego było sformułowanie wypowiedzi pisemnej na jeden z trzech tematów, które dotyczyły następujących zakresów tematycznych: „Nauka, technika – odkrycia naukowe, wynalazki”, „Podróżowanie i turystyka – środki transportu”, „Praca – warunki pracy i zatrudnienia”. Tematy wypowiedzi pisemnej obejmowały opis, opowiadanie i rozprawkę.

1. Jak wyobrażasz sobie otaczający Ciebie świat za 100 lat? Opisz go, uwzględniając postęp nauki w zakresie środków lokomocji i budownictwa.
2. Napisz opowiadanie o wakacyjnej przygodzie związanej z podróżowaniem autostopem, która zaowocowała ciekawą znajomością.
3. W dzisiejszych czasach wielu młodych ludzi dąży za wszelką cenę do osiągnięcia sukcesu zawodowego. Jakie są dobre i złe strony takiego podejścia do życia? Przedstaw swoją opinię w formie rozprawki.

Przewodniczący, weryfikatorzy i egzaminatorzy w następujący sposób komentowali realizację form wypowiedzi na poziomie rozszerzonym:

Opis: Ta forma wypowiedzi była wybierana rzadko. Zdarzały się prace, w których pominięto środki lokomocji bądź budownictwo. Pisano ogólnie o postępie nauki.

Opowiadanie: Opisywana przygoda owocowała często znajomością, która przerodziła się w miłość. Niektórzy nie uwzględniali jednego z elementów tematu – podróży autostopem.

Rozprawka: Abiturienti wybierali zazwyczaj temat rozprawki. Najczęściej dobrze zrozumieli temat, choć pisali przede wszystkim o karierze zawodowej, pomijając określenie „za wszelką cenę”. Jako złe strony podawano negatywne skutki dla rodziny i życia osobistego, a jako dobre zyski finansowe oraz samorealizację.

Kompozycja: W większości prac zdający nie mieli problemów w zakresie realizacji kompozycji wypracowania

Bogactwo językowe: W stosunku do lat ubiegłych można zauważyć stosowanie bardziej urozmaiconych struktur leksykalno-gramatycznych.

Poprawność językowa: Dużo problemów sprawiły zdającym następujące zagadnienia gramatyczne:

- szyk wyrazów w zdaniach złożonych podrzędnie ,
- następstwo czasów,
- rekcja czasownika, rzeczownika i przymiotnika,
- strona bierna,
- odmiana przymiotnika,
- tryb przypuszczający.